

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/25166	<u>İlgili Kanun / Madde</u>
Karar No.	2015/1608	5510 S.SGK/32
Tarihi:	30.01.2015	

- **ÖLÜM AYLIĞINA HAK KAZANMANIN KOŞULLARI**
- **ASKERLİK BORÇLANMASIYLA KAZANILAN SÜRENİN ÖLÜM AYLIĞI İÇİN GEREKLİ PRİM GÜN SAYISININ TESPİTİNDE DİKKATE ALINMAYACAĞI**
-

ÖZETİ “Sigortalılık süresi”, 506 sayılı Kanununun 108’inci maddesinde uzun vadeli sigorta kolları açısından tanımlanmıştır. Bu maddeye göre; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında nazara alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı, sigortalının, yürürlükten kaldırılmış 5417 ve 6900 sayılı Kanunlara veya bu kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihtir. Tahsis işlerinde nazara alınan sigortalılık süreleri, bu sürenin başlangıç tarihi ile, sigortalının tahsis yapılması için yazılı istekte bulunduğu tarih, tahsis için istekte bulunmuş olmayan sigortalılar için de ölüm tarihi arasında geçen süredir. Tahsisi için istenilen koşulların, sigortalılık başlangıç tarihi (gerek mülga gerekse halen yürürlükte bulunan sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak ilk defa çalışmaya başlanılan tarih) ile aylık talep tarihi arasında (aylık talebinde bulunmuş olmayan sigortalılar için ise ölüm tarihi arasındaki sürede) gerçekleşmiş olması aranmaktadır.

Bu arada “Hizmet borçlanması”, sigorta kapsamında sayılan fakat bildirilmemiş ve primi ödenmemiş sürelerin, ilgili tarafından başvurularak primlerinin ödenmesi işlemidir. Önemle belirtilmelidir ki, sigortalının mevcut olmayan bir süreyi borçlanabilmesi de mümkün değildir.

Bu durumda, 01.02.2009 günü vefat eden sigortalının hak sahibi davacının; 01.10.2008 tarihinden sonra talepte bulunarak yine 01.10.2008 tarihinden sonra ödenen askerlik borçlanması ile kazanılacak sürenin, 5510 sayılı Kanununun 32/2-a maddesinde öngörülen 900 günün hesabında dikkate alınmaması, aynı madde gereği varsa en az 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olup olmadığı araştırılmalı ve ölüm aylığı şartlarının buna göre belirlenmesi gerekmektedir

Dava, ölüm aylığına hak kazandığının tespiti istemine ilişkindir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği biçimde davanın kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalı Kurum vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Barış Kılıç tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

İncelenen dava dosyasında, davacının murisi sigortalı Ali Çınar'ın 01.02.2009 tarihinde vefat ettiği, davacının 21.02.2014 tarihinde 166 günlük askerlik borçlanma bedelini yatırdığı ve 27.02.2014 tarihinde tahsis talebinde bulunduğu, murisin 1971-2007 yılları arasında 559 gün primi yatırılmış hizmetinin bulunduğu, 197 günlük askerlik borçlanma bedelinin murisin 19.06.2007 tarihinde yatırdığı, Kurumun, 01.10.2008 sonrası gerçekleşen ölümlerde 1800 gün hizmet şartı arandığından ve toplam hizmet 922 gün olduğundan, 1800 gün şartı yerine gelmediğinden, gerekçesiyle talebi reddettiği anlaşılmakta ise de, somut olayda çözümlenmesi gereken uyuşmazlık, davacının murisi sigortalının hizmetini 900 güne tamamlayacak süre kadar askerlik borçlanmasının, 5510 sayılı Kanunun 32/2-a maddesinde belirtilen "900 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi bildirilmiş olması" şartının oluşup oluşmadığının belirlenmesinde göz önüne alınıp alınmayacağı noktasında toplanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 32'nci maddesinin ikinci fıkrasında; ölüm aylığının, en az 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş veya 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için, her türlü borçlanma süreleri hariç en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup, toplam 900 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş durumda iken ölen sigortalının hak sahiplerine, yazılı istekte bulunmaları halinde bağlanacağı öngörülmüştür.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 29/09/2010 gün ve 2010/ 21-301, 438 sayılı kararında da vurgulandığı üzere, "Sigortalılık süresi", 506 sayılı Kanunun 108'inci maddesinde uzun vadeli sigorta kolları açısından tanımlanmıştır. Bu maddeye göre; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında nazara alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı, sigortalının, yürürlükten kaldırılmış 5417 ve 6900 sayılı Kanunlara veya bu kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihtir. Tahsis işlerinde nazara alınan sigortalılık süreleri, bu sürenin başlangıç tarihi ile, sigortalının tahsis yapılması için yazılı istekte bulunduğu tarih, tahsis için istekte bulunmuş olmayan sigortalılar için de ölüm tarihi arasında geçen süredir. Tahsisi için istenilen koşulların, sigortalılık başlangıç tarihi (gerek mülga gerekse halen yürürlükte bulunan sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak ilk defa çalışılmaya başlanılan tarih) ile aylık talep tarihi arasında (aylık talebinde bulunmuş olmayan sigortalılar için ise ölüm tarihi arasındaki sürede) gerçekleşmiş olması aranmaktadır.

Bu arada "Hizmet borçlanması", sigorta kapsamında sayılan fakat bildirilmemiş ve primi ödenmemiş sürelerin, ilgili tarafından başvurularak primlerinin ödenmesi işlemidir. Önemle belirtilmelidir ki, sigortalının mevcut olmayan bir süreyi borçlanabilmesi de mümkün değildir.

Bu durumda, 01.02.2009 günü vefat eden sigortalının hak sahibi davacının; 01.10.2008 tarihinden sonra talepte bulunarak yine 01.10.2008 tarihinden sonra ödenen askerlik borçlanması ile kazanılacak sürenin, 5510 sayılı Kanunun 32/2-a maddesinde öngörülen 900 günün hesabında dikkate alınmaması, aynı madde gereği varsa en az 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olup olmadığı araştırılmalı ve ölüm aylığı şartlarının buna göre belirlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen maddi ve yasal olgular doğrultusunda karar verilmesi gerekirken, hatalı değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması; usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, davalı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 30.01.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.